

Fogler József Első Feleségével

Az első feleségemmel, Mazallal a tel-avivi tengerparton vagyunk, ez a kép 1946-ban készült. Itt már terhes volt a legnagyobb fiunkkal. Mazallal, a jemenita feleségemmel Palesztinában egy haladó szervezetben ismerkedtem meg. Ez a szervezet a kommunista pártnak a tömegszervezete volt. A kommunista pártba úgy lehetett bekerülni, hogy előzőleg ebbe a tömegszervezetbe lépett be az ember. A tömegszervezetet nem hívták sehogy, volt egy klubhelyiség, ahova elmehettek a szimpatizánsok, és kapcsolatba kerültek a párttal ilyenformán. Szemináriumokba, ilyenekbe jártak, és később azután tagjelöltként bekerülhettek a pártba. Én 1943-ban lettem az Izraeli Kommunista Pártnak a tagjelöltje. Mazal Zarum már Jeruzsálemben született, a nagyszülei vándoroltak be Jemenből Palesztinába. 1946-ban nősültem meg. Mazal egyáltalán nem volt vallásos, de rabbinál esküdtünk szabályosan. Mazal szülei nem voltak ott, mi a családtól teljesen függetlenül házasodtunk össze. Lakást egy ház szuterénjében tudtunk kivenni, ott alakítottam ki a műhelyt is. Dolgoztunk éjjel-nappal, a feleségem segített, de alkalmazott nem volt. Bér munkában dolgoztunk,

bőrdíszműárut, táskákat készítettünk. De a honvágy -- senkinek nem kívánom, hogy honvágya legyen, mert ez egy rettenetes betegség. Én nagyjából a cionizmust megismertem, nagyon erős ellenzője voltam a cionizmusnak, mert ők folytatták a "divide et impera" politikáját. Annyiféle népség, ami Izraelben összejött, talán egyetlen országban sem volt, ahány országból oda kerültek emberek. És úgy akarták az uralmukat a cionisták fenntartani, hogy egyik zsidó csoportot a másik ellen uszították. Mikor mi összekerültünk Mazallal, én már megmondtam neki akkor, mert énnekem már tervem volt jönni haza, hogy tűzön-vízen keresztül, akárhogy hazajövök. Megmondtam neki, hogy csak úgy gyere feleségemnek, hogyha eljössz Magyarországra. Mert ha nem jössz, akkor én nélküled fogok Magyarországra kerülni. Még Izrael kikiáltása [lásd: Izrael állam megalakulása] előtt jöttünk haza. De már akkor szó volt az ENSZ-ben róla, és már tartották a megbeszéléseket 1948-ban sikerült mindenünket pénzzé tenni, és hazajöttünk. Akkor már megvolt az első fiunk, Emánuel. Ő Tel-Avivban született 1947-ben. Mazal terhes volt a második fiunkkal, amikor hazajöttünk, és Elek itt született meg 1948-ban. Mi Lexinek hívjuk. Alex lett volna a neve, de nem anyakönyvezték. A harmadik fiunk, Tamás 1951-ben született.